

מכון בן-צבי לחקר קהילות ישראל במזרח
בשיתוף המרכז למורשת יהדות אתיופיה

מעברים: היבטים בחקר יהודי אתיופיה בישראל ובמרחבים אחרים

ימים שלישי-רביעי, 18-19 בנובמבר 2025, כ"ז-כ"ח בחשוון, תשפ"ו

מוזיאון ישראל, ירושלים. אוסף משפחות טנבוים
וקורן, מתנת רבקה וצבי טנבוים, צהלה, לזכר בנם
החלילן ידון טנבוים שנפל במלחמת יום הכיפורים
ובזכות גבורתו הוענק לו עיטור המופת

אוסף ארכיון עין השופט
ארכיון התמונות יד יצחק בן-צבי

יום שלישי, 18 בנובמבר / כ"ז בחשוון

9:00 התכנסות

9:30 פתיחה וברכות

מרים פרנקל

האוניברסיטה העברית בירושלים, ראשת מכון
בן-צבי לחקר קהילות ישראל במזרח

יניב מזומן

מנכ"ל יד יצחק בן-צבי

פנטהון אספה-דוויט

יו"ר המועצה של המרכז למורשת יהדות אתיופיה

משה סולומון

סגן יו"ר הכנסת

10:00 מושב ראשון

מבט היסטורי

יו"ר: מרים פרנקל

שלוחה וייל

האוניברסיטה העברית בירושלים
האיחוד ההיסטורי בין יונה בוגלה לבין הייל
דסטה במכון בן-צבי ב-1987

מנחם ולדמן, חוקר עצמאי

האם נכחה השפה העברית באתיופיה? –
גילויים חדשים

סטיבן קפלן

האוניברסיטה העברית בירושלים
מחשבות נוספות על ההקשר האתיופי

11:30 הפסקה

11:45 מושב שני

תופסי האורית

יו"ר: דלית רום-שילוני

אוניברסיטת תל אביב

דלית רום-שילוני

ששה ספרי אורית-שמות, כתבי יד מיוחדים
לביאת ישראל, מה טיבם?

סלמווית פיסה, אוניברסיטת תל אביב

הגדלא שבגדלא מוסה – שם ותו לו

גדי גטה מלאכ, אוניברסיטת תל אביב

'בְּעֵלְתָּה' תפילת שבת בגעז

13:15 הפסקת צהריים

14:15 מושב שלישי

בין אתיופיה לישראל

יו"ר: אופיר העברי, מרכז חקר נדחי ישראל,
מכון בן-צבי לחקר קהילות ישראל במזרח

דני אדמס, מכון בן-גוריון לחקר ישראל

והציונות, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב,

והאוניברסיטה העברית בירושלים

'קְפוּ-זֶמֶן' יהודי, ישראלי: יהודים מאתיופיה

והלכה מאירופה – על גמישות וקשיחות

פוליטית והלכתית ביחס לעליית יהודי

אתיופיה לישראל

אנבסה טפרה, אוניברסיטת תל אביב

הוראת אמהרית לתלמידים ישראלים על

סמך CEFR

ליסה ענתבי-ימיני, CNRS, IDEAS

Aix Marseille University

תבניות חדשות של מובילות של ישראלים
אתיופים מחוץ לישראל: טרנס-לאומיות
ותהליכי הבניה לפזורה

15:45 הפסקה

16:00 מושב רביעי

על ייצוג, הפוליטיקה של האקזוטיקה
'יהודים בלתי אפשריים'
יו"ר: נטע שרם, מכון בן-צבי לחקר קהילות
ישראל במזרח

אפרת ירדאי, אוניברסיטת פן, פנסילבניה
'יהודים בלתי אפשריים' – מנדחי ישראל
לשוהים בלתי חוקיים (בזום)

יעקב קרויזר, האוניברסיטה העברית
בירושלים

ניכוס, התחזות, בלאקפייס והתקבלות:
ייצוגים של אתיופיה במרחב הישראלי

פקדה אבבה, אוניברסיטת פוטסדאם

הפוליטיקה של האקזוטיקה: האקזוטיזציה של
יהודי אתיופיה כטקטיקה של שליטה

17:30 הפסקה

17:45 מושב רביעי

שולחן עגול

פקדה אבבה, אוניברסיטת פוטסדאם
אפרת ירדאי, אוניברסיטת פן, פנסילבניה
מזל ביסהוור, חוקרת עצמאית

יום רביעי, 19 בנובמבר / כ"ח בחשוון

09:00 מושב ראשון

יהודים ומוסלמים בתיגראי – מבטים
חדשים על מרחב, קדושה וזיכרון
יו"ר: סטיבן קפלן, האוניברסיטה העברית
בירושלים

אבישי בן-דרור, האוניברסיטה הפתוחה
מסגד אל-נג'אשי בתיגראי: זהות, זיכרון
ומרחב דתי במבט השוואתי

בר קריבוס, המרכז למורשת יהדות אתיופיה
אהרן מאיר, אוניברסיטת בר-אילן
בועז זיסו, אוניברסיטת בר-אילן
ממצאים ראשוניים מסקר ארכיאולוגי של
אתרי קהילת ביתא ישראל באזור שירה
בתיגראי

10:00 הפסקה

10:15 מושב שני

טקס ומשמעות
בין אתיופיה לישראל
יו"ר: בר קריבוס

הגר סלמון, האוניברסיטה העברית בירושלים
בשר, גורל, והקשרי מעבר בין אתיופיה
לישראל

שולה מולא, האוניברסיטה העברית בירושלים
דם, שייכות וטראומה: ווסת ודם בתולין
כמנגנוני מעבר והכרה בקהילה היהודית-
אתיופית ובמשא ומתן עם היהדות ההגמונית
בישראל

שושנה בן-דרור, חוקרת עצמאית
לאן פני הסיגד

11:45 הפסקה

12:00 מושב שלישי

מנהיגות – מבטים משתנים

יו"ר: טלי סמני, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

Jonathan Egid, SOAS, University of London

A Jewish Christian preaching to Christian Jews? The Wanderings of Henry Aaron Stern (zoom)

שלי אינגדאו, אוניברסיטת חיפה

דיוקן של מנהיגות אחרת במחקר פעולה משתף (זום)

ווביט וורקו־מנגיסטו, מכללת דוד ילין

בר קריבוס, המרכז למורשת יהדות אתיופיה
תהליכים במוסד הכהונה של ביתא ישראל
כמענה למציאות המשתנה בין עבר להווה

13:30 הפסקת צהריים

14:30 מושב רביעי

יחסים בין דוריים

יו"ר: הגר סלמון, האוניברסיטה העברית
בירושלים

טלי סמני, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

השיחה – האם הורים ממוצא אתיופי
משוחחים עם הילדים שלהם על זהות אתנית
וגזענות?

נעמי שמואל, האוניברסיטה העברית

בירושלים

המשכיות ושינוי בין דורי במשפחות יוצאות
אתיופיה בישראל

ורדה גיל, אוניברסיטת חיפה

מערכות סימבוליות להעברת משמעויות
בין הדורות: כלי חרס וכלים קלועים מהעבר
ובהווה אצל נשים יוצאות אתיופיה, הצעה
למחקר משווה בין דורי

➡ ההרשמה בעיצומה ← הירשמו עכשיו

מאתיופיה לירושלים:

הרצאה וסיור לרגל חג הסיגד

יום חמישי, 20.11.2025, כ"ט בחשוון, 8:30-13:30, מדריך ומרצה: ד"ר בני פירסט

הצטרפו לחגיגות הסיגד, חג יהודי-אתיופי ייחודי לציון הכמיהה לירושלים. נפתח בהרצאת רקע ביד בן-צבי על אתיופיה וקהילת ביתא ישראל. נבקר באתר הזיכרון הממלכתי של יהדות אתיופיה בהר הרצל – אנדרטה ייחודית ומרשימה שאינה מוכרת בציבור – ונצטרף לאירועי החג ולטקס המרכזי המתקיים מדי שנה בטיילת ארמון הנציב.
*כולל כיבוד קל, והסעה מאורגנת בין האתרים (סיום ביד בן-צבי).

➡ הירשמו עכשיו

שאלו שלום ירושלים - התוועדות ראש חודש כסלו בצריף הנשיא

יום רביעי, 19.11.25, כ"ח בחשוון | 20:00

בהשתתפות אנסמבל הפיוט ואורחים מקהילת יוצאי אתיופיה בישראל.
מנחות: רעות עמאר ויעל גידניאן